

PALUU ARMUON

Markku Sarento

PALUU ARMOON

- NÄYTE -

Markku Sarento

Sisällys

Alkusanat	8
1. Evankeliumia vuohille	13
2. Uusi yllätys	28
3. Augustinuksen erehdys	31
4. Teologia poissa raiteiltaan	40
5. Salattu aarre	45
6. Liikkumaton kallio	49
7. Rakkauden valinta	53
8. Kaksi apostolia	56
9. Uusi liitto	61
10. Pelastava suhde	67
11. Viimeinen tuomio	71
12. Ikimuistoinen ilta	80

Toinen osa: HISTORIALLINEN SOVITUS

13. Sana rististä	93
14. Toisenlainen evankeliumi	96
15. Parasta ennen	100
16. Sovitus antoi anteeksi	105
17. Maailman suurin valhe	107
18. Historiallinen sovitus	110

19. Mutta nyt	113
20. Kaksivaiheinen evankeliumi	116
21. Pankkiasiaa	118
22. Miksi herätys viipyy?	121
23. Sykarin kaivolla	126
24. Oikealle perustalle	127
25. Kuinka puhua synnistä	132
26. Kolme hyvää syytä luopua synnistä	135
27. Raamatun alkukieli	139
28. Agricolan sanahirviö	143
29. Tee parannus, mutta tee se oikein	145
30. Lain alta	148
31. Anteeksi	150
32. Koetelkaa itseänne	153
33. Suhteellista	155
34. Jeesuksen rukousopetusta	157
35. Keskeneneräisinä	159
36. Yksipuolinen anteeksianto	162
37. Anteeksianto vai vapauttaminen?	164
38. Isä meidän	167
39. Salainen resepti	170
40. Mielikuvaristi	172
41. Kun ruokkiva käsi lyö	175
42. Mikä ihmeen paradigma?	179
43. Ne bis in idem	181
44. Avainten valta	183

45. Kaksi kylvöä	187
46. Laitetaanko samaan pakettiin?	191
47. Sanoma Jeesuksesta	193
Epilogi	197

*Minä ylistän sinua, Isä,
taivaan ja maan Herra,
siitä että olet salannut tämän
viisailta ja oppineilta mutta
ilmoittanut sen lapsenmielisille.*

Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt.

Luuk 10:21

Evankeliumia vuohille

Ei niin, ettenkö olisi tiennyt mitä sanoa. Eihän saarnan valmisteleminen pitkäperjantaita varten voinut olla kovinkaan vaikeaa. Kaikki tuon pyhäpäivän raamatuntekstit käsittelivät Jeesuksen ristiinnaulitsemista. Aihe olisi tietysti hyvinkin tuttu jokaiselle seurakuntalaiselle. Olihan Jeesuksen sovitustyö Golgatalla sentään kristinuskon kulmakivi, eikö vain?

Mutta silti, en voinut sille mitään. Rukoukseni oli jälleen se sama, joka minulla oli ollut kaikkina vuosina pappisurani aikana.

"Isä, anna minulle sanat ja ajatukset sinun sydämeltäsi..."

Ääneen lausuttuna tuo rukous olisi luultavasti kuulostanut paljon hengellisemmältä kuin mitä se oikeasti olikaan. Totuus nimittäin oli, että tuo yksinkertainen pyyntö nousi usein minun omasta epävarmuudestani. Vaikka olin opiskellut monta vuotta teologisessa tiedekunnassa tullakseni papiksi, ei minulla ollut koskaan ollut pienintäkään halua pitää puheita yleisön edessä. Opiskeluaikoinakin, milloin vain paikalla oli ollut enemmän kuin pari kolme muuta ihmistä, olin ol-

lut mieluiten hiljaa.

Tällaisella luonteenlaadulla kuin minulla on ei olisi ollut kovinkaan järkevää unelmoida kokoaikaisesta hengellisestä työstä. Mutta minä en vain päässyt siitä irti. Se oli minulle enemmän kuin vain haave. Se oli kutsumukseni.

Mutta ihmisjoukon edessä seisominen ja saarnan kanssa ponnisteleminen ei todellakaan ollut unelmani. Ei, ajatus siitä oli pikemminkin painajainen.

En voi ikinä unohtaa niitä ensimmäisiä viikkojani pappisvihkimykseni jälkeen. Niin kuin olin etukäteen suunnastellutkin, saarnaamisesta muodostui suurin haasteeni. Mutta koska olin niin varma siitä, etten kykenisi suoriutumaan puheiden pitämisestä omin voimin, päätin etten edes yrittäisi – en omalla voimallani tai viisaudellani.

"Anna minulle sanat ja ajatukset sinulta..." Tämä oli aito rukoukseni joka kerta kun nousin saarnaamaan. Ja Jumala todella vastasi tähän yksinkertaiseen pyyntöön. Itse asiassa, Pyhän Hengen ohjauksen seuraaminen oli hämmästyttävän helppoa. Nimittäin aluksi. Sittemmin myöhemmin, kun minulle alkoi kertyä jo rutiinia saarnaamiseen, kaikki alkoi muuttua vaikeammaksi. Mitä enemmän luulin osaavani, sitä kovemmin yritin – ja sitä enemmän aloin jännittää. Ja kaiken tuon yrittämisen keskellä unohdin joskus hengittää kunnolla.

Voin vakuuttaa, että ilmapiirissä tapahtuu selkeä muutos, kun pastori ottaa ja pyörtyy jumalanpalveluk-

sessä. Tai hautajaisissa.

Nuo alkuajat opettivat minua kuitenkin keskittymään olennaiseen. Yritin edelleen kuunnella Pyhää Henkeä, ja vähitellen muistin myös hengittää. Ainut toiveeni oli saada julistaa Jumalan sanoja. Muistan silti vieläkin sen valtavan Raamatun toisessa seurakunnassani Kanadassa. Siellä se kirkon alttarilla tuijotti minua aina kun minun oli määrä saarnata, ja aina avattuna Jesajan kirjan 55. luvun kohdalta:

"Minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra. Sillä niin korkealla kuin taivas kaartuu maan yllä, niin korkealla ovat minun tieni teidän teittenne yläpuolella ja minun ajatukseni teidän ajatustenne yläpuolella."

Kuinka voisin ikinä olla varma siitä, etten ollut nojautumassa vain omaan ymmärrykseeni? Mutta vaikka minua kuinka vaivasikin se, että nuo jakeet haastoivat minua kerta toisensa jälkeen, en vain kyennyt kääntämään sivua.

Nyt, kaksikymmentäviisi vuotta ja useita papinpaikkoja myöhemmin, en vieläkään saanut noita jakeita mielestäni. Valmistautuessani tähän pitkäperjantain jumalanpalvelukseen saatoin vain rukoilla, että Jumala jälleen puhuisi minulle, ja minun kauttani myös muille.

Pitkäperjantain aamu valkeni luvaten aurinkoista päivää. Kirkkovuoden tekstit eivät olleet tarjonneet sille

päivälle sen suurempia yllätyksiä, mutta päätin lukea ne vielä kerran läpi. Silmiini osui Heprealaiskirjeen 10. luku ja sen jakeet 12-14. Siinä viitattiin Jeesukseen:

"Kristus sitä vastoin on uhrannut yhden ainoan syntiuhrin ja asettunut pysyvästi istuimelleen Jumalan oikealle puolelle. Hän odottaa siellä, kunnes hänen vihollisensa pannaan korokkeeksi hänen jalkojensa alle, sillä hän on jo yhdellä ainoalla uhrilla tehnyt pysyvästi täydellisiksi ne, jotka pyhitetään."

Olinhan minä lukenut tuon kohdan monta kertaa vuosien kuluessa. Mutta tällä kerralla huomasin kohtaavani sanojen merkityksen aivan uudella tavalla. Jeesuksen kertakaikkisen uhrin historiallinen luonne alkoi avautua silmiäni edessä. Aivan kuin olisin katsellut rinnakkain vertaillen vanhaa ja uutta liittoa.

Olin ymmälläni. Miten ihmeessä en ollut koskaan ennen huomannut sitä?

- - - - -

Seisoin puhujapöydän takana ja silmäilin kuulijoita. Kirkko oli tupaten täynnä. Olihan meneillään perinteinen pääsiäistäpahtuma Vivamon kurssikeskuksessa Lohjanjärven rannalla, keskellä kuvankaunista postikorttimaisemaa.

Lukiessani evankeliumitekstiä ääneen tunsin sisälläni malttamattomuutta, jota olin hyvin harvoin kokenut ennen puhetta. Sisimmässäni poltti sanoma.

Aloitin saarnan kertomalla muutamilla lauseilla langenneesta ihmiskunnasta, siitä miten jokaisella miehellä, naisella ja lapsella tässä maailmassa on luontainen taipumus joutua harhaan ja etäännyä Jumalasta. Sitten jatkoin lyhyellä kuvauksella Jumalan halusta uudistaa alkuperäinen suhteensa omien luotujensa kanssa.

Puhuin Jumalan yrityksistä vetää kansaa puoleensa Vanhan testamentin aikana, miten hän lopulta antoi israelilaisille lain muistuttamaan heitä hänen teistään, jotta he eivät eksyisi. Kuinka hän antoi jo varhain kansalleen mahdollisuuden syntien sovittamiseen uhrieläinten veren vuodattamisen ja syntien tunnustamisen kautta.

Yksinkertaisena keinona asian havainnollistamiseksi otin käteeni muutamia laulukirjoja kuvaamaan erilaisia syntejä ja kannoin ne kirkon alttarille. Lammasta minulla ei ollut mukana, vaikka ulkona niitä olisi kyllä muutama ollutkin läheisessä aitauksessa. Toisaalta, mikään pieni lammaskatras ei olisi kuitenkaan riittänyt peittämään kaikkia ihmisten syntejä.

Vein alttarille vähän lisää laulukirjoja sekä kuvitteellisen, huono-onnisen vuohen. Ja taas lisää syntejä ja lisää vuohia. Vanhan liiton todellinen ongelma olikin juuri tämä: ei tosin vuohien puute sinänsä, vaan se, että uhraaminen täytyi suorittaa aina uudelleen ja uudelleen. Joka kerta vain menneet synnit annettiin anteeksi. Ja aikaa myöten kävi hyvin ilmeiseksi, että

eläinuhreilla ei ollut todellista voimaa vapauttaa ihmistä hänen syntisestä luonnostaan.

Sitten tuleekin jo uusi liitto, täysin uusi ja perustavanlaatuisesti parempi ratkaisu ongelmaan.

Jumala lähettää ainoan Poikansa maailmaan. Jeesus syntyy Neitsyt Mariasta ja kasvaa tavallisen pojan lailla, mutta ilman syntiä. Noin kolmenkymmenen vuoden iässä Jeesus antaa henkensä Golgatan ristillä puhtaana, täydellisenä uhrina. Ja siitä hetkestä lähtien ei mitään muuta sovitusuhria ole koskaan enää tarvittu.

Mutta tässä kohtaa asia muuttuukin mielenkiintoiseksi.

Entäpä jos me, vaikka Jeesus onkin kuollut puolestamme, teemme uudestaan syntiä, "vahingossa" tietenkin, kuten 3. Mooseksen kirjan jae 4:27 niin kauniisti asian muotoilee. Mitä meidän on silloin tehtävä?

Asetin noin kolmenkymmenen sentin korkuisen puuristin alttarin kaiteelle. Sitten kahmaisoin pari kirjaa käteeni ja katsoin kirkkoväkeä.

"Mitä minun pitäisi tehdä näille laulukirjoille, näille niin vahingossa tekemilleni synneille?"

"Sinun täytyy tunnustaa ne Jumalalle", joku vastasi. "Viedä ne ristille."

"Ja siinäkö se?" kysyin. "Nekö annetaan anteeksi ihan noin vain Jeesuksen sovitustyön tähden?"

"Kyllä", ihmiset nyökkäilivät.

"Eikä vuohia tarvita?"

"Ei." Yleisön joukossa näkyi monta hymyä.

"Okei."

Jätin laulukirjat ristin juurelle ja kävelin muutaman askeleen näyttäen tyytyväiseltä. Mutta sitten huomasinkin vielä yhden kirjan pilkottavan valkoisen albani alta. Vedin sen hämmentyneen näköisenä esiin kaikkien nähtäväksi.

"Mistäs tämä ilmestyi?" sanoin itsekseni. "Mitä minä nyt tälle teen?"

"Viet sen vain ristille", neuvoivat avuliaat seurakuntalaiset.

"Näinkö?" Laskin kirjan ristin viereen. Synti tunnustettu ja anteeksi annettu. Lähdin kauemmas... ja palasin takaisin. Taas yksi. Ja vielä yksi lisää. Löysin uusia kirjoja, yhden toisensa jälkeen. Näytin epäilemättä erittäin huonoa esimerkkiä seurakuntalaisille.

"No voisiko joku nyt kertoa minulle, mikä ero on vanhan ja uuden liiton välillä?"

Täysi hiljaisuus. Hetken kuluttua joku vastasi: "Uhrieläimiä ei tarvita."

"Täsmälleen. Kun te nyt olette katselleet minua kävelemässä edestakaisin tässä alttarin edessä, ensin tunnustaen syntini Vanhan testamentin mukaisesti ja nyt sitten kristittynä, niin ainoa todellinen ero näiden kahden välillä on se, että vuohia ei tarvita."

"Tiedättekö, tämä on se evankeliumi, se hyvä uutinen, johon minä olen uskonut yli kolmekymmentä

vuotta. Mutta nyt olen vihdoinkin oivaltanut mitä se oikeasti on. Se on evankeliumia vuohille."

"Sillä katsokaas, Jeesuksen ristintyön ansiosta kaikki vuohet ovat vapaita. Koskaan niiden ei enää tarvitse pelätä yhtäkkistä kuolemaa." Nostin käteni ylös ja huusin:

"Halleluja! Kuulkaa hyvä uutinen: Jeesus on kuollut kaikkien vuohien puolesta!"

Ihmiset nauroivat.

Hetken kuluttua sanoin vakavoituen:

"Mutta jos ajattelette meitä ihmisiä, mikään ei ole oikeasti muuttunut. Aivan samalla tavoin kuin Vanhassa testamentissa, jota koetin näin juuri havainnollistaa, anteeksiantamus riippuu edelleen meistä, meidän hatarasta katumuksestamme. Meidät on tuomittu kiertämään samaa kehää. Ja siinä me yritämme sitten uskoa, että ehkä Jumala vielä kerran antaa meille anteeksi, vaikka olemme niin usein pettäneet hänet." Kukaan ei puhunut sanaakaan.

"Mitä ajattelette, voisiko tällaisessa evankeliumissa olla jotain vialla?" kysyin.

"Kuulkaa mitä Raamattu sanoo Heprealaiskirjeessä:

Tämän tahdon mukaisesti meidät on pyhitetty ainutkertaisella uhrilla, kun Jeesus Kristus uhrasi oman ruumiinsa.

Jokainen pappi seisoo joka päivä toimittamassa jumalanpalvelusta ja uhraa kerran toisensa jälkeen sa-

mat uhrit, jotka eivät milloinkaan voi poistaa syntejä. Kristus sitä vastoin on uhrannut yhden ainoan syntiuhrin ja asettunut pysyvästi istuimelleen Jumalan oikealle puolelle. Hän odottaa siellä, kunnes hänen vihollisensa pannaan korokkeeksi hänen jalkojensa alle, sillä hän on jo yhdellä ainoalla uhrilla tehnyt pysyvästi täydellisiksi ne, jotka pyhitetään.

Tästä todistaa meille myös Pyhä Henki. Ensin näin: 'Tämän liiton minä teen heidän kanssaan tulevina aikoina, sanoo Herra: minä asetan lakini heidän sydämeensä, kirjoitan sen heidän sisimpäänsä.' Ja sitten: 'Heidän syntejään ja vääriä tekojaan minä en enää koskaan muista.'

Missä synnit on annettu anteeksi, siellä ei enää tarvita syntiuhria." (Hepr 10:10-18)

Katsoen tiiviisti kuulijoita jatkoin: "Ongelma on siinä, ettemme ole ehkä koskaan täysin ymmärtäneet vanhan ja uuden liiton eroa.

Toisin kuin ne toistetut ja tehottomat uhraamiset joita Vanhan testamentin papit suorittivat, Jeesuksen uhri oli ainutlaatuinen ja kertakaikkinen armoteko, joka suoritettiin loppuun asti Golgatalla kaksituhatta vuotta sitten. Ei ole mitään tarvetta toistaa sitä, koska tällä kertaa sekä meidän menneet, nykyiset että tulevat syntimme on kaikki annettu anteeksi, tällä yhdellä uhrilla."

Otin puuristin alttarin kaiteelta ja vein sen kirkon vasempaan etunurkkaan.

"Ristin paikka historian aikajanalla on täällä. Kaukana meistä, ja kahden tuhannen vuoden takana ennen meidän aikaamme.

Tämä on juuri se totuus, jota kristityt ovat aina tunnustaneet: Jeesus kuoli ristillä kaikkien ihmisten puolesta, ja hänen uhrikuolemansa kautta me olemme saaneet anteeksi. Mutta evankeliumin tunnustaminen on aivan eri asia kuin sen uskominen ja sisäistäminen. Tämän voin sanoa omasta kokemuksestani, enhän itse tajunnut sitä vuosikymmeniin.

Meidän on aivan välttämätöntä ymmärtää, että Jumalan anteeksiantamus ja armo on lahja, joka annettiin meille Golgatalla. Meillä ei ole mitään mahdollisuutta maksaa siitä mitään, eikä kerta kaikkiaan yhtään mitään keinoa ansaita sitä – koska se annettiin meille jo etukäteen.

Tämä oli todellinen ilosanoma apostoli Paavalille. Hänelle tuotti suurta iloa ja uskonvarmuutta tieto siitä, että Kristus oli lunastanut hänet jo *ennen* kuin hänestä tuli kristitty:

"Meistä ei ollut itseämme auttamaan, mutta Kristus kuoli jumalattomien puolesta, kun aika koitti." "Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä." (Room 5: 6,8)

Koko ajatus siitä, että me kanniskelisimme syntejämme jatkuvasti ristin juurelle, on suoraan sanottuna typerä. Riippumatta siitä, kuinka vilpittömin sydämin sen teemme. Se ei ole mitään muuta kuin pelkkä mie-

likuvaharjoitus. Meidän täytyy nähdä Jeesuksen ristiinnaulitseminen todellisena historiallisena tapahtumana, ja jotta voisimme ylipäätään kuljettaa mitään ristin juurelle, me tarvitsisimme aikakoneen.

Meidän on ymmärrettävä se, miten petollista ja valheellista on kuvitella mielessään sovituksen tapahtuvan uudelleen ja uudelleen nykyhetkessä. Aivan huomaamattamme se alkaa hämärtää käsitystämme Jumalan todellisesta armosta."

Käännettyäni tällä tavoin noin kolmen vartin ajan ympäri omaa aikaisempaa käsitystäni ristin merkityksestä, aloin olla saarnani loppuvaiheessa.

"Sillä hetkellä kun oivallamme, että Kristuksen sovitus työ on aito historiallinen tosiasia, meidän jatkuva ponnistelumme Jumalan lain vaatimusten täyttämiseksi on ohitse. Syntien kanniskeleminen muuttuu yhtäkkiä täysin merkityksettömäksi. Miksi ihmeessä meidän pitäisi tehdä niin? Eikö Jeesus jo kantanut ne kaikki ristille? Minne me voisimme niitä edes viedä?"

"Voimme yhtä hyvin päästää niistä irti."

Annoin viimeisten laulukirjojen pudota käsistäni lattialle ja kohotin tyhjät käteni.

"Ja nyt kun en enää yritä kantaa niitä itse, voisin jopa harkita jos tekisin elämälläni jotakin ihan muuta. Ehkäpä jotakin... hyvää?"

Vasta kun jumalanpalvelus oli ohi, minulle alkoi vähitellen valjeta mitä oli tapahtunut. Koko käsitykseni sovituksesta oli muuttunut.

Ja monien kuulijoiden kasvoista päätellen en ollut ainoa. Näytti siltä, että tämä juuri löytnyt sanoma oli koskettanut muitakin syvästi.

Jumalanpalveluksen jälkeen eräs nainen tuli luokseni hyvin hämmästyneen näköisenä.

"Kiitos", hän tokaisi. "En ole koskaan aikaisemmin ymmärtänyt evankeliumia, en tällä tavalla!"

Hänen silmänsä olivat kirkkaat ja täynnä iloa. Vaikka hän oli ollut kristitty vuosikausia, vasta nyt hän oli ensimmäistä kertaa alkanut nähdä, mitä tarkoittaa olla täydellisesti lunastettu Kristuksen kautta. Minun oli hyvin helppo ymmärtää häntä.

Muutama päivä pääsiäistapahtuman jälkeen vaimoni Johanna sanoi, että hänellä olisi minulle jotain kerrottavaa. Ennen tapahtumaa hänkin oli rukoillut ja pyytänyt Jumalalta oikeita sanoja ja ajatuksia omaa puhettaan varten, joka hänellä oli tapahtumassa pidettävänä.

Kesken rukouksen hän oli yhtäkkiä kuullut Pyhän Hengen sanovan: "Pyydä SANOMAA."

Niinpä hän alkoi pyytää Herralta kokonaista sanomaa, eikä vain yksittäisiä sanoja ja ajatuksia. Tämän kerrottuaan Johanna jatkoi:

"Niin kuin tiedät, se minun puheenihan meni ihan hyvin, ja koin saaneeni siihen kyllä kokonaisuuden. Mutta minä luulen että se sanoma, jota Pyhä Henki kehotti minua pyytämään, ei ollutkaan minulle."

"Se oli sinulle."

Uusi yllätys

"Veljet, minä palautan mieleenne sen evankeliumin, jonka olen julistanut teille. Te olette ottaneet sen vastaan ja pidätte siitä kiinni, ja sen avulla te myös pelastutte, jos säilytätte sen sellaisena kuin minä sen julistin; muuten olette turhaan tulleet uskoviksi." (1 Kor 15:1-2)

Evankeliumista oli yhtäkkiä tullut ainoa sanoma jota halusin julistaa. Mikä edes voisi olla tärkeämpää kuin se?

Mutta mitä kauemmin saarnasin rististä, sitä enemmän menin ymmälleni. Monissa tilanteissa tuntui, että kaikkein keskeisimmästä kristinuskon totuudesta oli jollain kummallisella tavalla tullut kaikkein heikoimmin ymmärretty. Alkuperäinen Jumalan armo, joka annettiin meille Golgatalla, oli korvautunut jollain muulla.

Jossakin vaiheessa tuo anteeksiantamuksen lahja oli muuttunut armolliseksi *lupaukseksi anteeksiantamuksesta*. Sitä tarjottiinkin nyt vain ihmiselle, jonka sydämen tila on oikea. Jumalan ehdottomasta rakkaudesta oli tullut kovin ehdollista.

Mutta niin radikaali kuin tämä muutos olikin, kukaan ei näyttänyt huomanneen sitä. Ja vaikka minun oli myönnettävä etten ollut itsekään tunnistanut ongelmaa kolmeen vuosikymmeneen, pidin sitä silti kummallisena.

Eikö se alkuperäinen yksinkertainen evankeliumi ollutkin kaikkein selkein tapa sanoittaa ristin merkitys? Se minkä pienet lapsetkin oppivat jo pyhäkouluissa: kaikki meidän syntimme on annettu anteeksi, koska Jeesus kuoli puolestamme ristillä. Ja että me pääsemme taivaaseen, jos Jeesus asuu sydämesämme.

Nähtävästi tämän ymmärtäminen tuottaakin vaikeuksia juuri meille aikuisille. Tämän maailman realiteettien keskellä eläminen on tehnyt tehtävänsä. Meille on tullut vaikeaksi ottaa mitään vastaan lahjana. Tiedämmehän varsin hyvin, että ei ole olemassa mitään ilmaista lounasta. Kaikesta joutuu lopulta mak samaan.

Lopulta tulin riittävän uteliaaksi ja päätin ryhtyä kaivelemaan aihepiiriä hieman syvemmältä. Otin pari tiiliskiven kokoista oppikirjaa hyllystäni ja valmistauduin tekemään pitkän sukelluksen systemaattiseen teologiaan.

Melko pian huomasin, ettei minun tarvitsisikaan pidätellä hengitystäni kovin pitkään. Erilaisten tulkintojen läpi kahlaaminen osoittautui helpommaksi kuin luulin, sillä useimpien läntisten kirkkojen oppi Juma-

lan armosta näytti juontavan juurensa yhden ainoan teologin ajattelusta.

Mutta vaikka minulla olikin jokseenkin selkeä käsitys siitä mitä olin etsimässä, olin silti lopulta kuin puulla päähän lyöty. Käytännöllisesti katsoen kaikissa löytämissäni opetuksissa oli yksi yhteinen nimittäjä: *syntien anteeksiantamus ei tapahtunut Golgatalla.*

Ja niissä harvoissa tapauksissa, joissa sovitusta ei ollut revitty irti alkuperäiseltä paikaltaan, se oli niputettu yhteen pelastuksen kanssa ja kääritty kauniisti lahjapaketiksi. Eikä sitä sellaisena voitu enää antaa kaikille.

Kahdessa seuraavassa luvussa kerron lyhyesti teologisista havainnoistani.

Tilaa PALUU ARMOON
kotisivuiltamme
markku-johanna.com